

TORONTÁL

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA

SZERDA, 1929 AUGUSZTUS 28

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Becskek, Obilityeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

58. ÉVFOLYAM, 197. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Beográdból jelentik: Az Avala távirati ügynökség jelenti, hogy Ófelsége a király tegnap délelőtt 11 órakor Blédből visszaérkezett a fővárosba. A király szalonkocsija Topesider állomáson állt meg, ahol Lazarevity, Beográd rendőrfőkapitánya Maumovity vasutigazgató fogadta Ófelséget. A király az állomásról hajtott be a palotába.

Beográdból jelentik: Jevtity Boskó, a király személye körüli miniszter tegnap Blédből visszaérkezett Beográdba. (Avala t. ii.)

Beográdból jelentik: A legjel-sőbb törvényhozó tanács tegnap este 8 óráig tartott konferenciát, amelyen megvitatta az elemi, a középiskolai, polgári és tanítóképző intézetek számára való tankönyvekről szóló törvényjavaslatot.

Beográdból jelentik: Az utolsó napok nagy esőzése számos helyen megrongálták a vasuti pályatesteket, úgy hogy több helyen a forgalom szünetelt is. A vasutigazgató-sághoz érkezett jelentések szerint, a legtöbb helyen a forgalom teljesen helyreállt.

Budapestről jelentik: Herrman kereskedelmi miniszter tegnap benyújtotta lemondását. Utóda Bud János jöltéti miniszter lesz.

Budapestről jelentik: Kerner István operaházi főrendező, aki hosszú éveken át az opera karmestere volt, tegnap 62 éves korában paratüszban meghalt.

Athénből jelentik: Az Elektoron írja, hogy a kormánynak tudomására jutott, hogy szeptember elsején a kommunista szervezetek tömegtüntetésre készülnek. A belügyminiszteriumban a közbiztonsági osztály főnökeinek bevonásával konferenciát tartottak az esetleges zavargások leszfzelésére.

TÖZSDE

Augusztus 27.

MA 100 DINÁR:

Budapesten . . .	9 98 pengő
Zürichben . . .	9 12 sv. frank
Berlinben . . .	7 36 ar. márka
Bécsben . . .	12 46 silling
Triesztben . . .	33 62 líra
Prágában . . .	58 89 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 68 dollár
Bukarestben . . .	299 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Magyar Hitel 80, Olasz Bank 71, Nemzeti Bank 224, Pesti Hazai 200, Ganz-Danubius 101, Ganz-Villamos 65, Nasicí 164, Délcukor 101.

Megjelent az ukáz a számfeletti középiskolák beszüntetéséről.

Beográd, aug. 28.

Makszimovity Bózsza közoktatás-ügyi miniszter előterjesztésére Ófelsége a király aláírta azt az ukázt, mely egyes gimnáziumok és tanítóképzők megszüntetéséről, illetve megnyitásáról intézkedik.

A következő alsófoku gimnáziumok beszüntetését határozták el: Bar, Brcko, Gracko, Gnilan, Gracac, Derventa, Gyakovica, Ivanica,

Ilok, Kavadar, Kicsevó, Knin, Koszteinica, Kraljima, Kursumlija, Livna, Loznica, Paratyin, Petrovác, Pozsega, Beszna, Stocsa, Strumica, Szurdulica, Ulcsin, Urosevac, Focsa, Caribrod.

Négy osztályu gimnáziumokká alakítatnak át a következő városok gimnáziumai: Alekszinac, Belackrva, Berani, Velez, Gornjilánovác, Knjazsevác, Krizsevci, Kumanovó, Novogradiska, Novipazar, Ogulin,

Ohrid, Petrinje, Pecs, Prilap, Sztobran, Csuprija.

Egybeolvasztják az oszjiek alsó reálistkolát az ugyanezen városban lévő reálgimnáziummal.

A királyi ukáz megszünteti a prílepi, kasztavi és szubotica tanítóképzőket, helyükbe új tanítóképzőket állítva fel Beográdban, Noviszádon, Goszpicsban és Ercegnoviban.

Az ukázt azonnal végre is hajtják.

Ma éjjel döntő fordulat megegyezés felé vitte a hágai konferenciát.

Hága, aug. 28.

Az éjszaka folyamán váratlanul döntő fordulat történt a hágai konferencia ügyében.

Amikor ugyanis a helyzet már teljesen reménytelennek látszott arra, hogy a megegyezés létrejöhön, összült az éjjel a hitelező államok

delegációja és hosszasan tanácskozott, majd telefonon odakérték a német delegátusokat is, akik éjjel után az ágyból keltek ki az egy Sztrezemann kivételével, aki gyengélkedése miatt nem ment el az értekezletre.

A megegyezés azon az alapon iött létre, hogy a hitelező államok

Anglia követelésének 78 százalékát teljesítik. Az eddigi 28.6 millió aranymárkás ajánlathoz még 6.5 millió aranymárkás járulékot adnak.

A delegátusok kormányait értesítették lázasan telefonon a megegyezés új lehetőségeiről és most várják a kormányok döntését.

A minisztertanács az árvizsújtotta területek felszegélyezéséről.

Beográd, aug. 28.

Az Avala jelentése szerint, tegnap délben minisztertanács volt, amelyen főleg az árvizsújtotta területek lakosságának gyorssegéllyel való ellátásáról volt szó.

A minisztertanács a belügyminiszternek erre a célra megfelelő hitelt engedélyezett.

Kumanudi, a külügyminiszter helyettese a hágai konferencia lefolyásáról tett jelentést.

Amerikai iramban fejlődik Beográd.

Beográd, aug. 28.

Sztjoadinovity Milovszláv, Beográd alpolgármestere tegnap újságírók előtt nyilatkozott az utolsó ház-összeírás eredményéről, amelyet a város végeztetett.

A rendelkezésre álló statisztikai adatok szerint, a főváros valóban amerikai iramban fejlődött. 1834-ben amikor Beográd első hiteles összeírása származik, a török házakkal együtt 769 háza volt a főváros-

nak. 1846-ban már 1714 a házak száma, amelyek 1867-ben 3478-ra szaporodnak, hogy 1874-ben 106 török ház lerombolásával ez a szám 3372-re csökkenjen. De már 1910-ben 6964 háza van Beográdnak. 1921-ben 7465, amely szám nyolc év alatt elérte a huszszretet 226.000 lakossal. Szinte hihetetlen számok ezek, amelyek a fellendülés oly nagy fokát mutatják, amely nem áll mögötte az amerikai rendszernek.

Ötszáz halottja van az arab—zsidó zavargásoknak.

Párizs, aug. 28.

A francia sajtó most foglalkozik részletesen az arab—zsidó zavargások ügyével, amelyet az angol sajtó lényegesen jelentéktelenebbnek mutat, mint amilyen. A franciák hírszolgálatára szerint a harcoknak eddig ötszáz halottja van mindkét részről. A rendcsinálás munkájában résztvevő angol rendőrök közül tíz ember esett el.

Newyorkból érkező hírek szerint a zsidó bankárok, akik óriási összegeket fektettek be Palesztinába, nagy izgalommal nézik a palesztinai eseményeket.

Az amerikai kormány demarstot intézett a washingtoni angol nagykövethoz, amelyben felvilágosítást kér a palesztinai eseményekről.

A magyar—román optánszpört be kell fejeznt.

London, aug. 28.

Sir Robert Bover a Manchester Guardiannak nyilatkozott a magyar—román optánszpörről. Sulyosan nehezményezi, hogy az optánszpör eredménytelenül megszakadt.

Romániának — mondja Bover — nem lehet tovább és nem szabad folytatni azt a metódust, hogy viszszavonja a döntőbíróját továbbra is, mert ezzel megakaszthatná ugyan az ügyek menetét, de ezzel egyidejűleg a nemzetközi bírói intézményt értelmetlen komédiává silyesztenék.

A Népszövetség már eddig is mértetetlen sokat ártott a nemzetközi bírói intézménynek azzal, hogy halogatta mindig azoknak a kérdéseknek az elintézését, amelyek hivatva vannak a nemzetek egymás közötti békéjét helyreállítani.

Kettős kivégzés Prizrenben. Beográdból jelentik: Vasárnap reggel Prizren mellett, a Szuva Rekához vezető uton agyonlötték Ajet Redzsep és Aviz Feriz rablógyilkosokat, akik 1927-ben öt földmivest meggyilkoltak és kiraboltak.

Nyolc uszó szigetét építenek a óceánon. Az amerikai lapok részletesen beszámolnak az Atlanti Óceánon készülő szigetekről. Az első ilyen sziget Armstrong közelében lesz és kb. 1930. augusztusára készüel. Nyolc ilyen szigetét építenek összesen.

A becskerekai sajtó munkatársai az új főispánnál.

A főszolgabírók és a polgármesterek értekezlete.

Becskekerek, aug. 28. Mátity Gyóka, a beográdi tartomány új főispánja kedden délelőtt a beográdi tartomány területén működő főszolgabírók és polgármesterek bevonásával értekezletet tartott a vármegyeháza kistermében, amelyen a közigazgatás városi és járási vezetőivel közigazgatási ügyeket beszélt meg és instrukciókat adott a további munkára nézve. Délben fogadta a helyi sajtó képviselőit és a beográdi lapok becs-

kerekai tudósítóit, akik nevében Dragutinovity Mirkó, a Politika tudósítója üdvözölte a főispánt. Beszédében arról biztosította a főispánt, hogy a sajtó mindenkor támogatni fogja munkásságában és kérte, hogy a sajtó munkatársait tüntesse ki lizalmával és az újságírók azon iestnek, hogy ezt a bizalmat közérdekű munkásságukkal ki is érdemeljék. Mátity főispán az üdvözlésre hosszasan válaszolt és megköszönte az újságírók tisztelgését.

Ujból elhalasztották a Becskerekre összehívott tanárkongresszust.

Október elején lesz az országos középtankolai tanárgyűlés.

Becskekerek, aug. 28. A Becskerekre összehívott tanárkongresszus ügyében újabb fordulat következett be, amely hosszabb időre kitolja az országos középiskolai tanárgyűlés megtartását. Mint ismeretes, eredetileg július elejére tervezték a középiskolai tanárok kongresszusát, majd arra való tekintettel, hogy a középiskolai törvény javaslatát még nem hozták meg, szeptember elejére halasztották. Most a kongresszus idejének küszöbén újabb elhalasztásról adhatunk hírt, amennyiben az

összejövételt csak október elején, valószínűleg 7-ikén és 8-ikán tartják meg. Szeptember elejéről a beiratások miatt halasztották el a kongresszust még mielőtt a beiratások elhalasztásáról szóló kormányrendelet megkapták volna, a hónap közepén nem volna nehézsége a nagygyűlés megtartásának, e dátum ellen azonban a tanárok anyagi helyzete szól, végső megoldásnak a Becskerekben működő előkészítő-bizottság október elejét találta legalkalmasabbnak és így valószínű, hogy a két napra tervezett országos középiskolai kongresszust október elején tartják meg.

Október elsejéig kérvényezhetik a a bánási hadirokkantak rokkantságuk elismerését.

Becskekerekben ötszáz hadirokkant, hadiözvegy és árva él. — A rokkantegyesület az új kérvényezéséről.

Becskekerek, aug. 28. A husz dinár egyenes adónál kevesebbet fizető hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák állami támogatást igényelhetnek és az ország egyes részein az állami nyugdíjak kifizetését máris megkezdték. Az ennél az összegnél többet fizető adóköteles hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák nem részesülhetnek anyagi támogatásban, de számos kedvezményre tarthatnak igényt, többek között évenként háromszor kedvezményes áron utazhatnak, állami fürdőbe mehetnek, ingyenes városi ápolásban részesülhetnek, dohánytözsdei jog kiadásánál és állami állásban való előléptetésnél előnyben részesítendőek, ha a rokkantságuk elismerése már megtörtént.

Becskekerekben és a Bánásban mindenütt a rokkantak a járásbírók útján kérték rokkantságuk elismerését és a becskerekai járásbíróhoz százával adták be ilyen természetű kérvényeket.

A becskerekai járásbíró az igazságügyi minisztérium rendeltére a szubotocai járásbírósnak továbbította a vaskos aktacsomagokat, mert

a Vajdaság rokkantügyeinek elintézésével a szubotocai járásbírósgát bízták meg.

Időközben megjelent az új rokkant-törvény, amely előírja, hogy

október 1-ig ujonnan kell kérvényezni a szociálpolitikai minisztériumtól a rokkantság elismerését, illetve a rokkantság elismerését.

A becskerekai rokkantak egyesülete máris megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a fentemlített határidőn belül az érdekelt becskerekai rokkantak kérvényei eljussanak a szociálpolitikai minisztériumhoz.

Munkatársunk felkereste Prédity Mihályt, a rokkantegyesület titkárát, aki kijelentette, hogy

a Becskerekben élő mintegy ötszáz hadirokkant, hadiözvegy és árva részére máris kérték megjelölt kérvénymintát a beográdi központtól

és amint megjönnek a nyomtatványok minden érdekelttel idejékorán kitöltetik.

Ezekután remélik, hogy a bánási rokkantak is rövidesen járandóságukhoz jutnak.

A Tuka-pörben befejezték a tanúkihallgatásokat.

Pozsony, aug. 28.

A Tuka-pörben tegnap befejezték a tanúvallomásokot. Az egyes még nem tisztázott kérdések felyvilágosítására a bíróság elrendelte Belánszky, Hanzalik, Kolényi Teréz és Steger mérnök újra való kihallgatását.

A tegnapi tárgyaláson Prokus László mérnököt hallgatták ki, aki

jelentéktelen vallomást tett, majd Koleszár Miklós, a Szlovenszki Szvet szerkesztője vallotta, hogy Tukára semmiféle inkrimináló dolgot nem tud.

A pótlólag kihallgatandó tanú vallomásai után különféle iratokat ismertet a bíróság, majd megkezdődnek a vád- és védbeszéd.

Ismét megalakult a felosztatott Radnicski sportegyesület.

A régi alapszabályokat, némi módosítással elfogadták.

Becskekerek, aug. 28.

A becskerekai rendőrség, mint a Torontál megírta, beszüntette a Radnicski sportegyesület működését, feloszlatta az egyesületet és lefoglalta irattárát. Végzését az az indokolással hozta meg, hogy a Radnicski éveken keresztül alapszabályok nélkül dolgozott. A sport terén kitűnő eredményekkel működő régi egyesület a napokban alakuló közgyűlést hívott össze, amelyen kimondotta az egyesület újbóli megalakulását.

Brkity Nikola elnökölt a közgyűlésen, amelynek vezérszónoka Hriszakovity Brankó munkáskamarai

titkár volt, aki a politika teljes kapcsolásával dolgozó sportegyesület megalakulását és működését elsőrendű fontosságú kérdésnek minősítette a munkástevedzés érdekében. Több hozzászólás után egyhangulag kimondták, hogy Radnicski címen új sportegyesület alakítanak és alapszabályoknak némi módosítással a felosztatott Radnicski alapszabályait fogadják el.

A Radnicski ideiglenes vezetősége máris benyújtotta a rendőrségnek az ujonnan megalakult egyesület alapszabályait jóváhagyás végett.

20.000 kilométer távolságból beszélt egy anya a fiával.

A londoni lapok érdekes esemény hírt hoztak. Arról irnak nagy tudósításokat, hogy a legutóbbi napok egyikén ment végbe az a szinte történelmi jelentőségű esemény, hogy egy magánszemély családi ügyében felhívatta Londonból a 20.000 kilométer távolságban levő ausztráliai Sidneyt, hogy fia állapota iránt érdeklődjék.

Mrs. Sigris ennek az eseménynek a hőse. Megjelent a londoni főpostán és azt a kívánságát terjesztette elő, hogy Sidneyvel akar beszélni. A telefon alkalmazottai mosolyogva csóválták a fejüket, amikor ezt a kívánságát hallották, de amikor az asszony elmondotta, hogy fia súlyos beteg és feltétlenül beszélni kell vele, hogy megnyugtassa, megindult a tárgyalás és hamarosan készzen volt a terv, hogy Angliának ugyszólván egész telefonszolgálatát néhány percre egy magánszemély rendelkezésére fogják bocsájtani a rendkívül fontos ügyben.

Nagyon is izgatott volt mindenki, csak az asszony ült nyugodtan egy széken, fogalma sem volt arról, hogy milyen óriási dolog történik az érdekében. Percek multak, percek után és egyszerre csak halkán, de érthetően megszólalt egy hang: „Mrs. Sigris, az összeköttetés megvan Sidneyvel”. Az asszony a fölére illesztette a kagylót és bele-szólt a kagylóba. „Halló Sidney... Mondják meg, hogy van a fiam?” A telefon hivatalnokai izgatottan várakoztak és némelyik valóság-gal elhalványult, a történelmi jelentőségű eseményt várva. Az asszony újra megszólalt: „Hogy van a fiam?” És egy percel később sok-ezer kilométer távolságból megszólalt egy ápolónővér kedves hangja. Jóságosan és megnyugtatóan hangozott amint mondotta: „Jack Sigris jobban van, ma nagyon jó napja volt.” Valahonnan,

nem is tudni, hogy világ melyik sarkából, megszólalt egy másik hang, valamelyik telefonhivatalnoké, aki segített az összeköttetés létrehozásában: „Halló, London, megértette?” „Igen megértettem” — kiáltott bele a telefonba boldogan nevetve Mrs. Sigris. A történelmi beszélgetés ezzel véget ért.

Amerika békét akar!

Irta Herbert Hoover, az Északamerikai Egyesült-Államok elnöke.

Amerika fejlődése, jóléte és békéje szorosán össze van kapcsolva az egész emberiség fejlődésével, jólétével és békéjével. Ez a mely igazság megnyilvánul az Északamerikai Egyesült-Államok világpolitikájában is. Diadalra akarjuk juttatni a jog és észszerűség uralmát a nyers erő uralmának egyidejű korlátozásával. Aki az Északamerikai Egyesült Államokat ismeri, az jól tudja, hogy nekünk nincsenek területi és gazdasági hódító szándékaink. Teljes szociális, gazdasági és politikai szabadságra, vagyis az imperializmus ellentétére törekszünk. Nemcsak békében akarunk élni az egész világgal, hanem egyuttal azt kívánjuk, hogy a béke megóvassék az egész világ számára.

Az állandó nemzetközi törvényszék eszméje teljesen megegyezik az amerikai ideállal. Keressük azokat az utakat, amelyeken haladva kivehetjük részünket a pacifizmus megvalósításában. Az emberiség olyan stádiumba érkezett, hogy mindenkinek kötelessége a tartós, végleges béke útjait keresni. A béke azonban kizárólag a fegyverkezés korlátozása és döntőbírósgok létesítése után biztosítható. A népeknek tehát meg kell tanulniok azt, hogy a közös cél érdekében szakítaniok kell az egoizmussal, aspirációikat korlátozniok kell és a barátság és remény szellemében együtt kell dolgozniok.

A legjobb gramofon márkák A legújabb slágerlemezek részletfizetésre

Aug. 28. s
Gk.: Usz.
kelte 5-11.
hossza 13

Görög
Ma ünne
egyház
amely
A görög
nepén ki
esik Bec
görög ke
szentjén
minden
keretek
fél tíz ó
tanak a
ban att
nek beie
lácssze
Délután
ségi pa
meg a t
nepsége
szerb ün
előtt 9-
tani.

A kik
Görög
mai ünne
rammal
sportegy
kikindai
raccal m
serlegé
léia. A
mérköze
pályán a
rátságo
könnyű
listák ré
három ó

Repül
tésére e
nagy.
biai Go
vity Ar
fánovity
főtafőha
nül a t
dése e
Gornij
hány ké
majd es
A repül
tiszlav
igy mé
édesap
Őszl
egyvet
nában
31-iké
delmi
szerü
hely t
Felvét
egész
von P
Katal
Auszt

Bu
Tenger

.....

Buza

Tenger

.....

Buza

Tenger

.....

Buza

Tenger

.....

Buza

Tenger

.....

Buza

Tenger

.....

Buza

Tenger

.....

Aug. 28. szerda. Rk. és Prot.: Ágoston.
Gk.: Usz. B. V. G. Zsidó. Ab. 22. Nap
kelte 5:11, napnyugta 18:51 óra. A nap
hossza 13:40. Év végéig még 125 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Tulnyomán derült, száraz idő, éjjel hűvös, később melegebb idő várható.

A legjobb gramofon márkák
A legújabb slágerlemezek részleírtésére

Görög keleti Nagyboldogasszony. Ma ünnepli a görög keleti szerb egyház Nagyboldogasszony napját, amely Beeskerek harmas ünnepe. A görög keleti szerb egyházi ünnepén kívül ugyanis erre a napra esik Beeskerek város és a belvárosi görög keleti szerb templom véd-szentjének ünnepe is, amelyet, mint minden évben, az idén is díszes keretek között ülnek meg. Délután fél tíz órakor ünnepi nagymisé tartanak a belvárosi szerb templomban. Utána körmenet indul, amelynek befejeztével a városházán kalácszentelés és kalácszegés lesz. Délután a belvárosi szerb hitközségi palota nagytermében tartják meg a hagyományos védszenti ünnepeket. — A mai görög keleti szerb ünnepnapon az üzleteket délután 9—12 óráig zárva kell tartani.

A kikindai Szerbija Beeskereken. Görög keleti Nagyboldogasszony mai ünnepnapjára ünnepi sportprogrammal szolgálnak a beeskereki sportegyesületek. A Borac-pályán a kikindai Szerbija a beeskereki Boracal mérkőzik és ez lesz a Bánság serlegéért folyó mérkőzések fináléja. A délután 5 órakor kezdődő mérkőzéssel egyidejűleg az Obility-pályán az Orao és Obility tart barátságos mérkőzést és előzőleg könnyű atlétikai viadal lesz futballisták részére. Az atlétikai versenyt három órakor kezdik.

Repülőgépen ment édesapja temetésére egy noviszádi pilótáifőhadnagy. Vasárnap temették a szerbiai Gornji Milanovácon Sztefánovity Arangyel paplankészítőt, Sztefánovity Szevetszláv noviszádi pilótáifőhadnagy édesapját. Közvetlenül a temetési szertartás megkezdése előtt egy repülőgép jelent meg Gornji Milanováca felett, amely néhány kört írt le a temetés felett, majd egy közeli tisztáson leszállt. A repülőgépből Sztefánovity Szevetszláv főhadnagy szállott ki, aki így még idejekorán résztvehetett édesapja temetésén.

Őszi kurzus. Dr. Fest Sándor egyetemi m. tanár gráci leányotthonában (szeptember 15-étől december 31-ikéig). Modern nyelvek, kereskedelmi tanfolyam, háztartás. Szakszerű varrőkursus. Klimatikus szép hely téli és nyári sport. Prospektus. Felvétel az őszi kurzusra, vagy egész iskolaévre. Dr. Alexander von Fest és neje, szül. Doleschall Katalin. Sankt Peter bei Graz, Ausztria.

Budapesti terménytőzsde.

Agusztus 27-iki zárlat.

Buza	októberi	23.26 (23.89)
	májusi	25.70 (25.85)
Tengeri májusi		18.92 (19.18)

Irányzat gyengébb.

Csikágói terménytőzsde.

Agusztus 27-iki zárlat.

Buza	szeptemberi	132 ¹ / ₄ (131 ¹ / ₂)
	decemberi	141 ³ / ₈ (140 ³ / ₈)
	márciusi	147 ¹ / ₄ (146 ¹ / ₈)
Tengeri szeptemberi		102 ⁷ / ₈ (101 ¹ / ₄)
	decemberi	93 ³ / ₈ (98 ¹ / ₄)
	májusi	103 ³ / ₄ (103 ¹ / ₈)

Irányzat búzában szilárd.
Irányzat tengeriben szilárd.

Magyar szülő, magyar iskolába küldi gyermekét, mert csak így boldogulhat az életben, ha a tudást laposan, tehát anyanyelvén sajátította el.

Rendőrförök figyelték az éjjel a városból kivezető utakat. A beeskereki rendőrség hétfőről keddre hajló éjjel a csendőrség bevonásával, mintegy nyolcvan főnyi legénység-gel razziát tartott. Rendőrförökkel megszállták a városból kivezető utakat, hogy a gyanús elemek elmenekülését megakadályozzák és ezzel egyidejűleg megkezdtek a szigorú ellenőrzést. Számos gyanús járó-kelőt igazoltattak. A razziát kiterjesztették az összes kiskocsmákra, éjjeli üzletekre és az éjszaka folyamán hét személyt állítottak elő, akik minden bejelentés nélkül tartózkodtak Beeskereken, állí olág munkakeresés végett. A nem kívánatos elemeket még a keddi nap folyamán illetőségi helyükre toloncoltatták.

Új zenekar a Vojvodina kávéházban. Szeptember elsejétől a Vojvodina kávéházban és a Vojvodina kerthelyiségében új szalózenekar működik Rosbroy Ottó, a zágrebi közönség kedvenc karmesterének vezénylete alatt. Rosbroy Ottó sorozatos zágrebi sikereinek híre eddig is eljutott Beeskerekig, hisz a zágrebi rádióadóállomás állandó műsorszámái közé iktatta a kiváló zenész pompás zenekarának hatalmas repertoírját, jazz-együttese bizonyára megnyeri a beeskereki közönség tetszését is és bizonyosra vesszük, hogy az együttes nagy sikerrel fog vendégszerepelni.

Baromfioltvajok munkában. A Berberszki-telepen az éjjel baromfioltvajok garázdálkodtak és Friedrich György borbély házában udvarából négy pár baromfit loptak el.

Október elejével kezdik meg a Bánságban a nyulvadászatot. A vajdasági vadászszövetség vasárnap Noviszádon közgyűlést tartott, amelyen a vadászati rend megállapításával foglalkozott. A közgyűlés határozatának megfelelően a beeskereki és az összes bánsági vadászegyesületek e hét folyamán közgyűlést tartanak, amelyen megbeszélnek a vadászati idényt. Miután a vadászati rend értelmében az idén október elsejétől engedik meg a nyulvadászatot, a beeskereki egyesületek is ehhez a határidőhöz igazódnak. Élénk megbeszélés tárgyát fogja képezni az a hír, hogy a hatóságok a fűrj- és fogolyállomány gyarapítása érdekében egy évre megtiltani kívánják a fűrj és fogoly vadászatát.

Meggyilkolták a brailai kereskedelmi iskola titkárát. Bukarestből jelentik: A brailai vasuti állomás egyik pályára tegnap éjjel egy holttestet talált a vasuti sinek mentén. Nyomban értesítette a pályaudvari rendőrséget, amely megállapította, hogy a halot Dumitru Jordache kereskedelmi iskolai titkárral azonos, akit ismeretlen tettesek meggyilkoltak. A gyilkosok baltával teljesen szétzúzták Jordache fejét, azután a holttestet a vasuti sinekre helyezték, hogy azt a látszatot keltse, mintha szerencsétlenség történt volna. A gyilkosok kézrekerítésére a rendőrség erélyes nyomozást indított.

A Vojvodina varieté folyó hó 31-ikétől rövid szünetet tart, még e héten kitünő teljes műsorral szerepel elsőrendű együttese. A pompás műsor keretén belül fellépnek a The Miron akrobaták, akik eddig is nagy sikerrel szerepeltek. Joe Stretter, mint Chaplin-imitáció és a kíséreműsor artista gárdája.

Agyvértódulás, szivszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által rövidesen megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs szék-szorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Az állomásfőnök lezárta az állomást és elutazott. Kolozsvárról jelentik: Kiskalota állomása, mint ismeretes, az ország fatermelésének igen fontos vasuti csomópontja. Ezen a zsiros kereseti lehetőségeket rejtő vasuti állomáson egy Titu Gherasim nevű, regáti vasutas volt a diktátor. Titu Gherasimról, aki egyebekben kebelbarátja volt Golleskunak, a hírhedt panama hősnék, sok vakmerő zsarolást jegyez fel a krónika. A kitünő vasutas végigzsarolta a környék fatermelőit és minden kezéigébe kerülő ügyfelet. Annnyira ment zsarnoki tulkapásaiban, hogy a vidék inséges parasztjainak csak sulvos vám fejében adta ki a kormánytól inségességly címén érkező gabonát. Lavina módjára özönlöttek a panaszok a kiváló férfi ellen, azonban úgy látszik, a CFR bukaresti hatásmasai nem érték rá i yen csekélységekkel foglalkozni s Gherasim megmaradt diktatori pozíciójában. Néhány nappal ezelőtt azonban változás történt. A CFR bukaresti vezetősége elhelyezte Kiskalotáról Tiut s helyére Pasca Juliu radnóti állomásfőnököt delegálta. Gherasim Titu azonban nem hitt a dologban mindaddig, ameddig tegnap meg nem jelent a kiskalotai állomáson Pasca Juliu, teljes számu családja kíséretében. Mikor utódját megérkezni látta, Gherasim Titu egyetlen kiáltást hallatott s azután cselekedett. Előkereste az állomás-épület összes kulcsait s gondosan lezárta az épület összes helyiségeit, azután anélkül, hogy egy szót is szólott volna, elutazott Bukarestbe, hogy megkeresse „igazságát” . . .

Borzalmas négyes gyilkosság eserelemfáltésból.

Szeged, aug. 28.

A csongrádi utszélen fekvő Borsiféle kocsmában tegnap borzalmas vérfürdőt rendezett egy Vincze Gergely nevű gépszereelő. Régen udvarolt már a kocsmáros leányának, Borsi Matildnak, aki azonban sohasem akarta meghallgatni. Tegnap azután a féltékeny és szerelmében beszámíthatatlan legény az egyedül otthon tartózkodó leányt leszurta, majd a leány kiáltására odafutó cselédet is megölte.

A megvadult legény erre beszaladt a szobába és a kocsmárosnak ott ágyban fekvő két gyermekét ugyancsak leszurta, aztán elmene-kült. A csendőrség megindította a nyomozást, de még eddig nem sikerült kézrekeríteni a gyilkos legényt.

Panaít Istrati visszatért száműzetéséből. Érdekes vendég érkezett ma a román fővárosba: Panaít Istrati, a világhírű román író látogatott el hazájába. Panaít Istrati hazaérkezése érthető feltűnést keltett irodalmi és politikai körökben és annak igen nagy fontosságát tulajdonítanak. Panaít Istrati, a román irodalom Knut Hamsunja, egészen szegény családból származott és kalandos vére világgá kergette. Párizsban került össze Romain Rolanddal, aki felfedezte őt és nem sokára nagy feltűnést keltett első könyvével, amely francia nyelven jelent meg Párizsban. Egyik napról a másikra be-érkezett ember lett és a világsajtó, mint hatalmas internacionális értékről emlékezett meg Panaít Istratiról. Mindenütt a világon ismerték és elismerték, egyedül a romániai sajtó tagadta meg. Egyes jobboldali lapok a világhírű román íróról azt írták, hogy tulajdonképpen nem is román, hanem görög. Könyvei azonban világsikeret értek el, idegen nyelvekre fordították le és a közelmúltban magyar nyelven is megjelent egyik könyve Horvát Henrik fordításában.

Autóverseny a legsötétebb Afrikában. Afrika egyik egészen izolált részében, ahol már négy év óta nem esett eső, fekszik egy terület, amelyet Verneuk Pan-nak neveznek. Nemrég Campbell Malcolm kapitány kísérletet tett ezen a területen gyorsasági világrekord leverésére. Most nagy munkálatok folynak a Verneuk Pan területén, hogy előkészítsék az itt lezajló nemzetközi autóversenyt. Az utóbbi hírek szerint a tréning már megkezdődött és egy De Soto Six autó 24 órán át tartó tréningjén jelentős eredményeket ért el. A kocsni óránként 105.7 kilométeres sebességet ért el és így a 24 óra alatt 2537 kilométeres utat tett meg.

A lupényi halálkut. Petrozsényből jelentik: Tegnap reggel Vlaic Lázár lupényi lakos vizet akart meríteni az udvarán levő kútból, hogy allatait megittassa. Vizmerítés közben a rudhoz erősített vader a kut mélyére esett és a gazdálkodó, aki sajnálta a vedret, a kut oldalán lépcső-szerűen kiemelkedő köveken a kut mélyére akart menni. Alig tett azonban pár lépést, elvesztette eszméletét és a mélybe zuhant. Néhány óre mulva szomszédja, Stanciu Joan jómódu gazdálkodó megjelent a házban, hogy Vlaic-kal beszéljen. Miután sehohsem találta, a családtagokkal együtt keresésére indult. Hosszas keresés után a kut mélyén akadt rá Stanciu, aki vállalkozott arra, hogy szomszédját felszínre hozza. Ő már nagyobb óvatossággal járt el, mert zsebkendőtt kötött az arcára, de pár lépcsőfok után szintén elvesztette eszméletét és a vízbe zuhant. A család tagjai és az idő közben odaseregglő szomszédok tehetetlenül álltak a kut mellett, míg végül Stanciu fia elhatározta, hogy leszáll a mélybe. Kötelet kötöttek derekára és óvatosan leengedték a fiatalembert, akinek ugyan sikerült elérnie a kut fenekét, de ott ő is elvesztette eszméletét és a vízbe esett. Vlaic és Stanciu meghaltak, míg Stanciu fia olyan sulvos mérgezést szenvedett, hogy csak hosszas élesztési kísérletek után sikerült eszméltre téríteni.

O·R·I·E·N·T B·I·O·S·K·O·P

Szerdán, augusztus 28-án 5, 7 és 9 órákor

Jön!

Jön!

A SINGAPOREI RÉM

EROTIKON. — NOSTALGIA.

Hatok klubja.

Kalandorfilm 7 felvonásban.

A főszerepekben: RAMON NOVARRÓ, Anna May Wong és Joan Crawford.

Véres autókatasztrófa. Jasiból jelenik: A Mária nevű autóbussz, amely Piatra Neamt és Jasi között közlekedik, kormánytörés következtében az árokba fordult. A benne ülők többé-kevésbé súlyosan megsebesültek és egy Katz nevű kereskedő sérüléseibe belehalt. — Ugyancsak halálos kimenetelű autószerencsétlenség történt reggel nyolc órakor a Nagyvárad—szalárdi országúton Az Or. 258. számú autó, amely Nagyvárad és Szalárd között bonyolítja le a személyforgalmat, egy három méter mélységű árokba zuhant, összetört és utasait maga alá temette. Az arra haladó emberek résziesítették első segélyben a sebesülteket, akiket összetört tagokkal, véresen huztak ki a romok alól. Egy munkás, akinek személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani, akkor már halott volt.

Kétszázhetven idegen állampolgár kiutasítására készülnek Aradon. Aradról jelentik: Az Aradon élő idegenek ellenőrzésével, illetve azok tartózkodási engedélyének felülvizsgálásával megbízott bizottság működéséről Popescu inspektor tegnap nyilatkozott a sajtónak és erre vonatkozólag a következőket mondotta: A bizottság már teljesen befejezte működését és valamennyi idegen állampolgár tartózkodási engedély iránt beadott kérvényét felülvizsgálta. A bizottság minden esetben a legnagyobb befátással járt el és 810 családfentartó kérvénye közül 270 esetben hozott a bizottság elutasító határozatot. Ezeknek is adtunk 2—3 hónap haladékot és jogukban áll a határozat ellen a belügyminiszterhez fellebbezni. A fellebbezést a legutolsó napig bármikor beadhatják és akkor mindaddig itt maradhatnak az országban, amíg a belügyminisztériumból nem érkezik meg a fellebbezésükre a válasz. Ha azután az elutasító lesz, akkor természetesen kötelesek az ország területét elhagyni.

Tízennégy évig eitemetetlenül feküdt egy hullá. Berlinből jelentik: Sarkis Seepdiam török állampolgár, egy 21 éves diák, 1915 június 17-én Berlinben forgalmi szerencsétlenség áldozata lett és meghalt. — Holttestét behalaszamozták és cinkkoporsóba helyezték, mert haza akarták szállítani Törökországba. Mivel azonban a katonaság szállítása egyre jobban igénybe vette az államvasutakat, a holttest elszállítása folyton újabb, meg újabb haladékot szenvedett. Végre már a fiatal ember hozzátartozóit sem lehetett kinyomozni Konstantinápolyban. A kopszó Berlinben maradt és lassankint megfelekedtek róla. Néhány nappal előttr fedezték fel újra a cinkkoporsót egy állomási raktár zugában. A népjóléti hivatal intézkedésére egy berlini temetőben temették el. Eredetileg az a gyanú merült fel, hogy gyilkosság történt és a rendőrség is beleavatkozott a dologba, de azután az állomási jegyzékek keresetvizsgálásánál kiderült, hogy csupán fatális feledékenységéről van szó.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Beszélgetés
Amanullah-val.

Afganisztán volt királyának elmesélt trónvesztésének történetét.

Róma, aug. 28.

Abban a villában, amely eddig a római afgán követség hátléka volt, talált menedéket Amanullah, Afganisztán száműzött király. Feleségével, négy leányával, két fiával, üvével, sógornőjével és négy sógorával húzódik meg az egykor hatalmas uralkodó a szűkös helyiségekben.

Amanullah nem várakoztat sokáig, névjegyem beküldése után néhány perc múlva már szemben ülök vele és a feltett kérdésekre válaszolva mesélni kezd küzdelmeiről, a modern civilizációt visszautasító törzsfőnökökről és trónjának elvesztéséről.

— Sokat fáradoztam azon, hogy a képviselőket, akiket meghívtam Kabulba, meggyőzzem arról, hogy milyen fontos és hasznos Afganisztán csatlakozása a nyugati kultúrához. Ideális és gyakorlati célok vezettek munkámban. Hiszen valóban nem fűződött semmi érdekem ahhoz, hogy a férfiak lenyirassák szakáluikat. Ez csupán neveléses mellékkörülmény volt. Modern ruhákba akartam öltöztetni az afgánokat, hogy így rögzítem őket elsősorban külsőleg Európához. Szándékaimat az összes törzsek helyeselték, később azonban idegen propaganda következtében az a hír terjedt el, hogy én kigunyoltam Mohamedet és Európából hozott készülékek segítségével ki akarom irtani az afgánokat. Ezeket a batorságokat kaptam jutalmul fáradozásaimért, amelyekkel az országot ki akartam emelni visszamaradottságából és meg akartam javítani az alsó néprétegek életszínvonalát. Még ma sem tudom megérteni, miként terjedt oly hamar a gyűlölet szemelyem és reformjaim ellen. Mivel láttam, hogy a kibontakozás akadályát személyem képezi, lemondottam fivérem, Inayatullah javára.

— Lemondásom után Kandaharba mentem és el akartam hagyni az országot. Kandaharban azonban összegyűltek hűveim és kényszerítették, hogy felvegyem a harcot. Az öregek tanácsa felkért, hogy tegyek még egy kísérletet az ország megmentésére az általános káoszából. Így 4000 emberrel felvettem a harcot mintegy 25.000 főnyi ellenséges csapatokkal szemben. Csakhamar azonban újból feladtam a küzdelmet, mert nem akartam, hogy a szélhámosok és intrikusok által fanatizált ellenséges katonák ezrei áldozatul essenek a harcnak. Az egész viszály ugyanis a Chilzaik és a Duranik régi viszályára vezethető vissza. A Chilzaik ugyanis állandóan panaszkodtak, hogy törzsiüknek egyetlen minisztere sincsen. Én erre megmagyaráztam vezetőiknek, hogy a főudvarmester, a külügyminiszter, a hadügyminiszter, a belügyminiszter,

Komlózsákok, jula-, len- és keader gabona- és liszteszsákok minden méretben.

ZSINEGEK, afrik, lószőr, takarók, vízmentes ponyvák nagyban és kicsinyben legolcsóbban

AVRAM SCHIFF

zsák-, ponyva- és zsinagnagykereskedőnél, zsák- és ponyvaköcsönző, Telefon 2403. NOVISAD. Sürgőnyeim: Jutešif. s3 Fiók: Beograd—Save.

a hadseregőparancsnok, a moszkvai követ és számos főtiszt a Ghilzaik törzsből származik. Erre ők azt válaszolták, hogy ezek az emberek elkerültek tőlük, ahelyett, hogy körükben hagyjam volna. Nem akarták megérteni, hogy a minisztereknek a fővárosban, a minisztérium élén van a helyük.

— Az országból való távozásom után ellenfeleim azt híresztelték, hogy zsákokban vittem az aranyat magammal. Ez nem igaz, minden pénzemet szétesztottam az ország szegényei között és csupán 8000 rupiát tartottam meg magam és családom számára.

— Nem vágyok vissza a trónra, személyes aspirációm nincsenek, csupán az afgán nép jövője aggaszt. Remélem azonban, hogy a köznép életosztone végül diadalmaskodni fog a rablóvezérek trónviszálya felett és a polgárháboru elültével. Afganisztán fejlődése és csatlakozása a nyugati kultúrához folytatódni fog. Személyes terveim nincsenek, egyelőre Rómában maradok és minden időmet gyermekeim modern szeltemben való nevelésének szenteltem.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséget értesíteni, hogy külföldi utamról hazaérkeztem, újból rendelkezésükre állok.

Maison Xénia,
Krunszka ucca 2.

1863
Tanulóleányokat felveszek.

KÖNYVELŐ,

szerb, magyar és német levelező,
ÁLLÁST KERES
Félnapi vagy órákonyvelést, valamint könyvfelfektetést és mérlegkészítést is vállal 1868

ALDÁN SZVETISZLAV, Petrográdszka 32.

Ügyes 1359
elárusítóleányt keres

Pentz-cukrászda
Veliki Beckserek, Aleksandrova ucca.

Bérbeadó

egy új, modern, három szoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló

ház.

Közelebbi felvilágosítást a kiadóhivatal ad. 1363

Eladó,

vagy rádióval elcserélhető amerikai villanygrammofón,
gyönyörű díszalvánnyal, 12 angol-amerikai lemezzel. 1357

VLADISZLAV MILIN Velikibeckerek, Petrográdszka ucca 30. szám alatt.

Objava.

1353

Opštinsko poglavarstvo opštine Hrvatske Neuzine održati će na dan 31. avgusta 1929. god. pre podne u 10 časova pismenu i usmenu licitaciju za zidanje nove osnovne škole. Proračunska svota iznaša 201.853.80 Din. Načrti i proračuni graditi se imajuće zgrade mogu se videti u prostorijama opšt. poglavarstva svakog dana.

Preduzimači koji žele učestvovati na licitaciji, neka svoje propisno taksirane ponude do označenog dana dostave Opštinskom Poglavarstvu u Hrvatskoj Neuzini.

U Hrvatskoj Neuzini, 11. avgusta 1929. god.

Opštinsko Poglavarstvo.

Opština Srpski Elemir.

Broj 2157/929. 1362

Oglas.

Opštinsko poglavarstvo u Srp. Elemiru ovim raspisuje ofertalnu dražbu za 11. septembra t. g. pre podne u 9 sati za isporuku 7^{1/2} vagona (od 10.000 kg.) prvoklasnih, suvih, dvogodišnjih bukovich cepanica bez oblica i čvorova i 50 mc. prvoklasnog koksa za opštinu i školu. Isporuka ima se izvršiti do 1. okt. t. g. na stanici Elemir.

Kasno prispelo i nepropisno taksirane ponude neće se uzimati u obzir i ponude se imaju slati na opštinu Srp. Elemir.

U Srp. Elemiru, 21. avgusta 1929. god.

Mil. S. Djurkin, beležnik. Ž. Tapavički, knez.

Egy-két 1361

diákleányt

teljes ellátásra elvállal.

Gimnazijszka ucca 21.

AZ ÜZLET

részletesen tájékoztat a magyar üzleti világ eseményeiről.

INGYENES

mutatványszámot küld a kiadóhivatal

BUDAPEST, 1048

VI., Andrassy út 29. sz.